

Sygn. akt IV KK 127/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski

SSA del. do SN Dariusz Czajkowski (sprawozdawca)

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Krzysztofa Parchimowicza
w sprawie J. K.

skazanego z art.177 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 6 grudnia 2012 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w T.

z dnia 27 września 2011 r., sygn. akt II [...] Ka [...]

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w M.

z dnia 12 maja 2011 r., sygn. akt II K [...],

**1) uchyla zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy
wyrok Sądu Rejonowego w M., w zakresie rozstrzygnięć
z punktu III, IV, V, VI, VII i :**

**a) na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. postępowanie karne o
czyn z punktu II aktu oskarżenia umarza i kosztami sądowymi w
tej części obciąża Skarb Państwa,**

b) w pozostałym zakresie, w odniesieniu do czynów z punktu III i IV aktu oskarżenia, sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w M. do ponownego rozpoznania;

2) w pozostałej części kasację oddala,

3) zarządza zwrot na rzecz J. K. uiszczonej przez niego opłaty od kasacji w kwocie 450 (czterystu pięćdziesięciu) złotych,

4) zwalnia skazanego z obowiązku uiszczenia wydatków postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

J. K. został oskarżony o to, że:

- I. w dniu 29 czerwca 2010 r. w W. woj., [...] nie stosując się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 27.05.2010 r. II K [...] zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem 3,7 promila alkoholu we krwi i kierując samochodem m-ki F. [...] o nr rej. [...] po drodze publicznej nie zachował bezpiecznego odstępu podczas wyprzedzania idącego prawą stroną drogi pieszego J. S. doprowadzając do jego potrącenia, w wyniku czego pokrzywdzony doznał mnogich obrażeń wielonarządowych w postaci m.in. złamania żeber po obu stronach, pęknięcia mięszu obu płuc, przerwania ściany tętnicy głównej piersiowej, pęknięcia mięszu wątroby i śledziony, pęknięcia nerki prawej, złamania kręgosłupa w odcinku piersiowym z przerwaniem ciągłości rdzenia kręgowego, które to obrażenia doprowadziły do zgonu wymienionego, po czym zbiegł z miejsca wypadku,
tj. o przestępstwo z art. 177 § 2 k.k. i art. 178 § 1 k.k., art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
- II. w miejscu i czasie jak w pkt. I kierował samochodem m-ki F. [...] o nr rej. [...] po drodze publicznej znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem 3,7 promila alkoholu we krwi nie stosując się jednocześnie do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 27.05.2010 r. II K [...] zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat,
tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

III. w dniu 30 czerwca 2010 r. w P. woj. [...] kierował samochodem m-ki F. [...] o nr rej. [...] po drodze publicznej znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem 2,5 promila alkoholu we krwi nie stosując się jednocześnie do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 27-05-2010 r. II K [...] zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat,

tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., art. 244 k.k.w. zw. z art. 11 § 2 k.k.,

IV. w dniu 30 czerwca 2010 r. w P. woj. [...] kierował samochodem m-ki N. [...] o nr rej. [...] po drodze publicznej znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem 2,2 promila alkoholu we krwi nie stosując się jednocześnie do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 27-05-2010 r. II K [...] zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat,

tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

Wyrokiem z dnia 12 maja 2012 r. (sygn. akt III K [...]) Sąd Rejonowy w M.

I. uznał oskarżonego za winnego tego, że w dniu 29 czerwca 2010 r. w W. woj. [...] nie stosując się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 27-05-2010 r. II K [...] zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem 3,7 promila alkoholu we krwi i kierując samochodem m-ki F. [...] o nr rej. [...] po drodze publicznej z prędkością ok. 65 km/h przekraczającą prędkość administracyjnie dozwoloną, nie zachował bezpiecznego odstępu podczas wyprzedzania idącego nieprawidłowo prawą stroną drogi pieszego J. S. doprowadzając do jego potrącenia, w wyniku czego pokrzywdzony doznał mnogich obrażeń wielonarządowych w postaci m.in. złamania żeber po obu stronach, pęknięcia mięszu obu płuc, przerwania ściany tętnicy o głównej piersiowej, pęknięcia mięszu wątroby i śledziony, pęknięcia nerki prawej, złamania kręgosłupa w odcinku piersiowym z przerwaniem ciągłości rdzenia kręgowego, które to obrażenia doprowadziły do zgonu wymienionego, po czym zbiegł z miejsca wypadku którym to czynem wyczerpał ustawowe znamiona występkę z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178

- § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., skazał oskarżonego na karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności,
- II. na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze,
 - III. uznał oskarżonego za winnego czynów zarzucanych w punktach II, III, IV aktu oskarżenia przyjmując, że oskarżony dopuścił się czynów w podobny sposób w krótkich odstępach czasu, którymi to czynami wyczerpał ustawowe znamiona występków z art. 178a § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., skazał oskarżonego na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,
 - IV. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 8 (ośmiu) lat,
 - V. na podstawie art. 91 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę łączną 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności,
 - VI. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet kary łącznej pozbawienia wolności okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 30 czerwca 2010 r. do dnia 9 marca 2011 r.
 - VII. na podstawie art. 90 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego łączny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze,
 - VIII. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. orzekł w przedmiocie dowodów rzeczowych,
 - IX. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe.

Apelację od powyższego wyroku na korzyść J. K. wniósł jego obrońca i stawiając temu wyrokowi szereg zarzutów obraży zarówno prawa materialnego jak i procesowego oraz błęd w ustaleniach faktycznych, wynikający z wadliwej oceny zeznań wskazanych przez apelującego świadków - wniósł o uniewinnienie oskarżonego od popełnienia wskazanych w akcie oskarżenia czynów, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu wniesionej apelacji, Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 27 września 2011r. (sygn. II [...] Ka [...]) utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną i zwolnił J. K. od zapłaty kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Wyrok powyższy został zaskarżony kasacją przez obrońcę skazanego J. K., który orzeczeniu temu zarzucił:

- a) rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art. 177 § 2 k.k. i art. 178 k.k., art. 244 k.k. mających wpływ na treść zaskarżonego wyroku, przez przyjęcie, że oskarżony J. K. naruszył zasady ostrożności w ruchu drogowym i że istniał związek przyczynowy między jego zachowaniem, a skutkiem, podczas gdy wypadek zaistniał, gdyż pieszy J. S. (niedowidzący, niedosłyszący, będący osobą z niedorozwojem umysłowym od urodzenia) przebywał na drodze w porze wieczorowo-nocnej 29.06.2010 r. o godz. 21.45, będąc ubrany w ciemną odzież i był niewidoczny dla kierującego na szarej jezdni i na tle otoczenia, a więc nie doszło do naruszenia reguł ostrożności wymaganej w danych okolicznościach (art. 9 § 2 k.k.) i w stopniu uzasadniającym odpowiedzialność za czyn z art. 177 § 2 k.k.,
- rażące i mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego przez orzeczenie środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na zawsze na podstawie art. 42 § 3 k.k., w sytuacji, gdy przepis ten w brzmieniu zastosowanym przez Sąd w wyrokowaniu, zaczął obowiązywać dopiero od 1.07.2010 r., a więc po zdarzeniu, jak też pominięcie przy orzekaniu art. 43 § 3 k.k.,
- niezasadne przyjęcie w opisie czynu zarzucanego oskarżonemu, kwalifikacji z art. 244 k.k. w pkt. I aktu oskarżenia, co spowodowało dodatkowe obostrzenie przewidziane w art. 178 § 1 k.k., jak też skazanie go za czyny w pkt II, III i IV aktu oskarżenia przy naruszeniu reguł związanych z przyjęciem ciągu przestępstw (art. 91 § 1 k.k.) i powoływanie tego przepisu w podstawie prawnej wymiaru kary;
- b) rażące naruszenie prawa procesowego przez powierzchowną i jednostronną ocenę materiału dowodowego, co naruszyło wymogi określone w art. 4, art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k. mające wpływ na jego treść, a w szczególności:

- art. 201 k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k. przez dokonanie obejścia przez Sąd zakazu subsydiowania opinii specjalistycznej i zastąpienia określonego w opinii „zakresu widoczności” jako pory wieczorowo-nocnej w programie [...] C. [...] bitmapa) o naturalnym oświetleniu tylko 1 lx – zeznaniami świadków S. Ł., T. S. i G. P.,
- art. 211 k.p.k. przez pominięcie eksperymentu na miejscu zdarzenia, co do zakresu widoczności, z powodu rzekomych trudności w odtworzeniu warunków, podczas gdy na taką konieczność wskazał biegły opiniujący,
- art. 201 k.p.k. przez przyjęcie opinii biegłego z zakresu medycyny w przedmiocie „ustalenia” stanu nietrzeźwości, w sytuacji gdy zawiera ona błąd eksploracji, zaś dokonane wyliczenia stanu nietrzeźwości dokonane zostały na wyraźne żądanie prowadzącego, pomimo braku przesłanek w tym zakresie.

Stawiając powyższe zarzuty obrońca wniósł o uniewinnienie skazanego, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Okręgowy wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej, a stanowisko to podtrzymał występujący na rozprawie kasacyjnej Prokurator Prokuratury Generalnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja skutkowałą częściowym uchyleniem zaskarżonego wyroku, utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu I instancji w odniesieniu do czynów przypisanych J. K. w jego punkcie III oraz następczych rozstrzygnięć z tym związanych, zawartych w punktach IV, V, VI i VII. Wydanie przez Sąd Najwyższy orzeczenia kasatoryjnego w powyższym zakresie było spowodowane jednak nie tyle uwzględnieniem zarzutów wskazanych w *petitum* skargi wniesionej przez jej autora, lecz rezultatem częściowego uwzględnienia argumentacji zawartej w jej uzasadnieniu (str.7), uzupełnionym własnymi ustaleniami Sądu Najwyższego dokonanymi w trybie przepisu art. 536 k.p.k. - poza granicami kasacji. Sąd Najwyższy w odniesieniu do tej części wyroku dostrzegł bowiem bezwzględną przyczynę odwoławczą, o której mowa w art. 439 § 1 pkt. 8 k.p.k., a która wiązała się ze skazaniem oskarżonego za czyn zarzucany mu w punkcie II aktu oskarżenia.

Utrzymując w mocy zaskarżony wyrok, Sąd Okręgowy nie zwrócił uwagi, że sposób redakcji zarzutu I i II aktu oskarżenia, przejęty przez Sąd I instancji w opisie

czynów przypisanych oskarżonemu w skazującym rozstrzygnięciu, wykluczał uznanie odrębności tychże czynów i skazanie oskarżonego za występki z art. 178a § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Z opisu czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie I wyroku wynika bowiem, że został on uznany winnym spowodowania wypadku drogowego w dniu 29 czerwca 2010 r. w W., a przestępstwa tego dokonał będąc w stanie nietrzeźwości i w czasie obowiązywania orzeczonego przez sąd zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Z kolei w punkcie III wyroku, został on skazany za trzy odrębne czyny, wyczerpujące znamiona przepisów art. 178 a § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z których czyn pierwszy, opisany w punkcie II aktu oskarżenia, miał zostać popełniony właśnie w tym samym czasie i miejscu, w którym spowodowany został wypadek drogowy, za który oskarżony został skazany w punkcie I wyroku.

W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy nie ulega zatem wątpliwości, że przy takim opisie obu czynów, jakiego dokonał Sąd I instancji, J. K. został skazany dwukrotnie za zachowanie mieszczące się w tych samych znamionach, tożsamy w zakresie czasu i miejsca. Reguła *reformationis in peius* zamknęła bowiem możliwość zmiany orzeczenia na niekorzyść oskarżonego poprzez uzupełnienie sentencji wyroku o ustalenie, że krytycznego dnia *de facto* usiadł on za kierownicę jeszcze w miejscowości W. i stamtąd dopiero udał się do swojego miejsca zamieszkania w W. (*vide* str. 1- 2 uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego w M. z dnia 12 maja 2011 r.).

Sąd Najwyższy podziela zapatrywanie prawne, zawarte we wcześniejszych swoich judykatach, iż zachowanie sprawcy kierującego pojazdem w stanie nietrzeźwości, który w następstwie naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu powoduje wypadek komunikacyjny, stanowi z reguły dwa odrębne czyny zabronione - jeden określony w art. 178 a § 1 lub 2 k.k. drugi zaś - w art. 177 § 1 lub 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k., ale niewykluczona jest również ewentualna redukcja ocen prawnokarnych. Powinna ona jednak zostać dokonana - z uwzględnieniem okoliczności konkretnego przypadku - przy przyjęciu, iż występki zakwalifikowany z art. 178 a § 1 lub 2 k.k. stanowi współukarane przestępstwo uprzednie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2002 r. sygn. akt I KZP 4/02, OSNKW z 2002 r. z. 5-6 poz. 36; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r. sygn. akt III KK 41/08, LEX nr 436431).

Na gruncie sprawy niniejszej stwierdzić należy, że o ile opis zachowania przestępnego z punktu II aktu oskarżenia, wyczerpującego znamiona z art.178 a § 1 k.k. i art. 244 k.k., a przypisanego J. K. w punkcie III wyroku, zawierałby wszystkie rzeczywiste elementy odnoszące się do czasu i miejsca jego popełnienia, to nie byłoby żadnych przeszkód do uznania go za odrębny czyn. Wszak stan zagrożenia, spowodowany kierowaniem pojazdem po drodze publicznej na kilkukilometrowej trasie do obu miejscowości nie zrealizował się dopiero w momencie spowodowania wypadku komunikacyjnego, zaś sama decyzja o kierowaniu pojazdem pod wpływem alkoholu wynikała z odrębnego procesu motywacyjnego i podjęta została przez skazanego niezależnie od spowodowanych później konsekwencji, objętych winą nieumyślną. W sprawie niniejszej, niemożliwe jest już usunięcie tego uchybienia, zaś „zrównanie” przez Sąd I instancji czasu i miejsca wypadku z czasem i miejscem przyjętych znamion kwalifikujących musi powodować konsekwencję w postaci uznania, że w takim kształcie stanowi on jeden i ten sam czyn, który nie może być poddany karnoprawnej ocenie dwukrotnie. W powyższym układzie skazanie za wypadek drogowy popełniony w okolicznościach opisanych w art. 178 § 1 k.k. jest przeszkodą uniemożliwiającą ponowne osądzenie oskarżonego za czyn z art. 178 a § 1 k.k. w zw. z art.244 k.k., będący czynem współukarany.

Z tego też względu należało uchylić rozstrzygnięcie Sądu odwoławczego, utrzymujące w mocy wyrok Sądu I instancji w części skazującej za występki z art. 178 a § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Ponieważ skazanie i wymiar kary za trzy przestępstwa popełnione w zbiegu realnym nastąpiło w oparciu o prawną konstrukcję tzw. ciągu przestępstw (art.91 § 1 k.k.), konieczne było uchylenie całości rozstrzygnięcia w tym przedmiocie (punktu III wyroku), jak i rozstrzygnięć nieodłącznie z nim związanych, a dotyczących środka karnego, kary łącznej oraz zaliczenia okresu rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet kary łącznej (punkt IV, V, VI, VII). Uchylenie to, z uwagi na charakter uchybień, musiało powodować konsekwencję w postaci przekazania sprawy w tej części do rozpoznania Sądowi I instancji. Ponieważ Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym nie jest uprawniony do wydawania rozstrzygnięć reformatoryjnych, Sądowi Rejonowemu pozostawiona musi być również decyzja o zaliczeniu na poczet prawomocnej kary 4 lat pozbawienia wolności okresu rzeczywistego pozbawienia wolności skazanego, jako że orzeczenie w tym przedmiocie –

zaliczające ten okres na poczet orzeczonej kary łącznej (pkt. VI wyroku) - musiało być także uchylone.

Jako niezasadne Sąd uznał pozostałe zarzuty kasacyjne podniesione przez obrońcę skazanego. Zachowując chronologię omówienia tych zarzutów, zgodną z przyjętą przez autora skargi kasacyjnej, w pierwszej kolejności wskazać należy na oczywistą bezzasadność zarzutu obrazy prawa materialnego- art. 177 § 2 k.k., art. 178 k.k. i art. 244 k.k. Już sam sposób jego skonstruowania, będący wiernym powtórzeniem zarzutu apelacyjnego, w którym jego autor przyjmuje określone założenia, nie znajdujące oparcia w ustaleniach obu Sądów rozpoznających sprawę i dowodzi, że w istocie chodzi mu o niedopuszczalny w postępowaniu kasacyjnym zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Wszak o obrazie prawa materialnego można mówić dopiero wtedy, gdy do niespornego stanu faktycznego zastosowana zostanie wadliwa norma prawna, dlatego uchybienie to nazywane jest często błędem subsumpcji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2010 r., sygn. akt. IV KK 31/10; OSNwSK z 2010 r. z. 1 poz. 546, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2007r. sygn. akt III KK 459/06, OSNwSK z 2007 r. z. 1 poz. 219).

Niezasadny jest również zarzut obrazy przepisów prawa materialnego - art. 42 § 3 k.k. O ile rację należy przyznać obrońcy, że orzekając w przedmiocie środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, należało w sentencji wyroku przywołać również art. 4 § 1 k.k., o tyle uchybienie to nie miało istotnego wpływu na treść wyroku. Również na gruncie przepisów obowiązujących w dacie popełnienia przestępstwa, istniała bowiem możliwość orzeczenia powyższego środka karnego na zawsze i Sąd *a quo* wymierzając ten środek bazował na treści tego właśnie przepisu, o czym przekonuje lektura wyczerpującego w tej części uzasadnienia jego wyroku (str.29-31).

Jeśli chodzi natomiast o podniesiony przez autora kasacji zarzut obrazy art. 43 § 3 k.p.k., który to przepis nakłada na sąd konieczność zobowiązania skazanego do zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu, to jest on bezzasadny w stopniu oczywistym. Zarzut ten, nie dość że stojący w kolizji z art. 425 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k., a nawet art. 86 § 1 k.k., wydaje się bezprzedmiotowy tym bardziej, że J. K. miał zatrzymane prawo jazdy już w dniu 3 marca 2010 r., w związku z popełnieniem przestępstwa z art. 178a § 1 k.k.,

za które prawomocnie został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 27 maja 2010 r. sygn. akt II K [...].

Pozbawione podstaw są również zarzuty obrazy prawa procesowego, zawarte w punkcie II lit. b kasacji obrońcy. Zarzuty te były już przedmiotem rozpoznania przez Sąd Okręgowy, dokonujący kontroli wyroku w postępowaniu apelacyjnym. Formułując je, obrońca zdaje się nie dostrzegać różnic pomiędzy zwykłym postępowaniem odwoławczym, a postępowaniem kasacyjnym, którego przedmiotem jest kontrola orzeczenia Sądu *ad quem*, dokonywana wyłącznie pod kątem tzw. bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innego rażącego naruszenia prawa, jeśli mogło ono mieć istotny wpływ na treść wyroku (art. 523 § 1 k.p.k.). Zarzucając zatem w kasacji obrazę przepisów art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 424 § 1 k.p.k., art. 201 k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k. oraz art. 211 k.p.k., które to przepisy adresowane są do postępowania pierwszoinstancyjnego, ich autor zmierza w istocie do zdublowania kontroli wyroku Sądu Rejonowego, której dokonał już Sąd Okręgowy w postępowaniu apelacyjnym. Z kolei zarzucając obrazę przepisu art. 4 k.p.k. nie wziął obrońca pod uwagę, że norma ta reguluje generalną zasadę i jako taka nie formułuje żadnego konkretnego procesowego obowiązku. Z tego też powodu przepis ten nie może stanowić samodzielnej podstawy kasacyjnej, w rozumieniu wymogów stawianych przez art. 523 § 1 k.p.k.

Również obraza przepisu art. 5 § 2 k.p.k. w realiach sprawy niniejszej nie mogła mieć miejsca, skoro to nie Sąd, a tylko autor tego zarzutu miał wątpliwości, które w jego subiektywnym mniemaniu winny być rozstrzygnięte na korzyść oskarżonego. Gdyby Sąd takich wątpliwości nabrał, a mimo to postąpiłby inaczej, niż wymaga tego cytowany przepis, dopiero wtedy można by mówić o jego naruszeniu.

Reasumując, argumentacja prawna przedstawiona w kasacji nie może odnieść innego skutku niż ten, który wynika z częściowego jedynie orzeczenia kasatoryjnego, wydanego w niniejszej sprawie. Kwestionując orzeczenie Sądu odwoławczego obrońca nie przedstawił bowiem skutecznych argumentów, które mogłyby je całkowicie podważyć, zaś podniesione w kasacji zarzuty w rzeczywistości odnoszą się do poczynionych ustaleń faktycznych, a dotyczą możliwości obserwacji przez skazanego drogi o godz. 21.45 w dniu 29 czerwca 2010 r., czyli w okresie tzw. zmierzchu nautycznego, ustaleń co do stanu

nietrzeźwości J. K. w czasie wypadku oraz rodzaju obszaru drogowego, w którym zaistniał wypadek. Ustaleniom Sądu I instancji, zaaprobowanym przez Sąd odwoławczy nie można zarzucić jednak dowolności w rozumieniu art. 7 k.p.k., a tylko tą drogą w postępowaniu kasacyjnym można je skutecznie zakwestionować. Tok rozumowania Sądu Rejonowego, który Sąd Okręgowy podzielił, jest racjonalny i zrozumiały, w przeciwieństwie do linii obrony J. K., który czyniąc liczne zabiegi w celu uniknięcia odpowiedzialności karnej, również w treści swoich sprzecznych wyjaśnień powoływał m. in. fakty nie dające się pogodzić z podstawowymi wskazaniem wiedzy, by wspomnieć tu o ilości deklarowanego spożycia w dacie zdarzenia alkoholu, czy też chęci zatrzymania samochodu, w którym zgasły światła przy latarni, której w okolicach zdarzenia ewidentnie nie było. Wbrew temu, co podaje obrońca, nieprawdziwa jest teza, jakoby początek zmierzchu nautycznego – a ten w dniu 29 czerwca rozpoczyna się o godzinie 21.35, oznaczał nastanie całkowitych ciemności, kiedy to jedynie w światłach samochodu możliwa jest obserwacja ewentualnej przeszkody znajdującej się na drodze. Wbrew również temu, co sugeruje autor kasacji, teza ta wcale nie wynika z informacji Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, gdzie mowa jest, że wraz z nastaniem zmierzchu nautycznego robi się coraz (podkr. SN) ciemniej (k. 591), nie mówiąc już o zwykłym doświadczeniu życiowym, w kontekście którego nie sposób podzielić prezentowanej przez obrońcę oceny dynamiki zjawiska zmierzchu. Faktem jest, że w jednej z wersji przebiegu wypadku biegły z zakresu ruchu drogowego rozważał całkowitą ciemność i związaną z tym niemożność wcześniejszego rozpoznania przeszkody w światłach mijania, ale wszak biegły tej specjalności nie jest powołany do oceny panujących *in concreto* warunków oświetlenia meteorologicznego, które jest wypadkową nie tylko pory dnia, ale i innych zjawisk atmosferycznych, związanych np. ze stanem zachmurzenia, opadami, itp.

Również kwestionowanie przez obrońcę charakteru obszaru, w którym doszło do wypadku, jest polemiką z klarownie przedstawioną w wyroku Sądu odwoławczego argumentacją, z której bezspornie wynika, że zdarzenie miało miejsce na terenie zabudowanym (str. 10- 11 uzasadnienia). W kontekście także faktu, że skazany J. K. zamieszkiwał we wsi, w której spowodował wypadek, tezę, jakoby nie wiedział on, jaka jest dopuszczalna prędkość w tym miejscu, należy ocenić jako całkowicie nieracjonalną.

Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

O zwrocie oskarżonemu opłaty od kasacji Sąd orzekł na podstawie art.527 § 4 k.p.k.

SSN Andrzej Siuchniński

SSN Michał Laskowski

SSA del. do SN Dariusz Czajkowski

aw